

A photograph of an older man and woman standing in a snowy, open landscape. The man, on the left, is wearing a bright yellow knit beanie, glasses, and a dark jacket. The woman, on the right, is wearing a pink knit beanie, glasses, and a brown jacket. They are both looking towards the right side of the frame. The background is a vast, flat, snow-covered field under a clear sky.

Kela|Fpa[®]

Kelan lääkinällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti

Touko-Elokuu 2025

Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvonta

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskeva laki edellyttää, että Kela palvelunjärjestäjänä valvoo järjestämiään ja korvaamiaan kuntoutuspalveluja.

Lain tarkoituksena on

- varmistaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasturvallisuus
- varmistaa laadultaan hyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä
- edistää valtion, hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän, Kelan, palveluntuottajan ja viranomaisen välistä yhteistyötä.

Kelan lääkinällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaohjelma

Kelan [omavalvontaohjelma](#) kuvataan, miten Kela varmistaa lainsäädännössä sille annettujen tehtävien hoitamisen.

Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa kuntoutuksen palvelujen toteutumista, saatavuutta ja yhdenvertaisuutta, laatua ja turvallisuutta sekä jatkuvuutta. Ohjelmaan on myös kirjattu, miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Kela raportoi neljän kuukauden välein, miten omavalvontaohjelma on toteutunut ja mitä toimenpiteitä seurannan perusteella on tehty.

Omavalvonnalla Kela varmistaa järjestämänsä kuntoutuksen palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden, laadun ja turvallisuuden sekä yhdenvertaisuuden. Kela tekee omavalvontaa yhteistyössä palveluntuottajiensa kanssa.

Kelan kuntoutuspalvelujen omavalvonta koskee

- vaativaa lääkinällistä kuntoutusta
- kuntoutuspsykoterapiaa ja
- harkinnanvaraista lääkinällistä kuntoutusta.

[Lue lisää Kelan kuntoutuspalveluista \(kela.fi\)](#)

Omavalvonnan seurannan kohteet

Saatavuus ja yhdenvertaisuus: Kela seuraa, miten eri ikäryhmiin kuuluvat ja eri puolilla Suomea asuvat asiakkaat saavat Kelan järjestämiä ja korvaamia kuntoutuspalveluja. Tavoitteena on taata asiakkaalle oikea-aikainen kuntoutus.

Laatu ja turvallisuus: Kela seuraa ja kehittää palvelujen laatua ja turvallisuutta 1) asiakaspalautteiden 2) kuntoutuksen laatua seuraavien arviointimittareiden sekä 3) kuntoutuksesta tehtävien tutkimusten avulla. Laadun kriteerit ja turvallisuutta koskevat vaatimukset kuvataan kuntoutuspalvelun palvelukuvauksessa tai etuus- ja menettelyohjeessa.

Jatkuvuus: Kela seuraa järjestämiensä kuntoutuspalvelujen asiakasmääriä sekä kuntoutuspalvelujen kustannuksia, jotta se voi taata kustannustehokkaat ja maantieteellisesti kattavat kuntoutuspalvelut myös tulevaisuudessa. Kelan järjestää ja korvaa palveluja, jotka yhdessä muiden järjestämien palvelujen kanssa muodostavat kuntoutuspalvelujen kokonaisuuden.

Käsitteitä

Kuntoutus

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa (566/2005, Kelan kuntoutuslaki) säädetään Kelan järjestämän ja korvaaman kuntoutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Kuntoutuksella tarkoitetaan lain 3 §:ssä tarkoitettuja palveluita.

Kela kuntoutuksen järjestäjänä

Kelan kuntoutuslaissa on säädetty Kelan tehtävistä kuntoutuksen järjestäjänä, korvaajana ja kuntoutuksen kehittäjänä. Kelan kuntoutuslain 53 §:n mukaisesti Kela voi järjestää laissa tarkoitetun kuntoutuksen joko tuottamalla kuntoutuspalvelut itse tai hankkimalla palvelut muilta palveluntuottajilta.

Palveluntuottaja

Palveluntuottaja on yritys, yhteisö tai yksityinen elinkeinoharjoittaja, joka tuottaa Kelalle kuntoutuspalveluja Kelan ja palveluntuottajan välisen sopimuksen perusteella tai joka on Kelan kuntoutuspsykoterapian tai harkinnanvaraisen neuropsykologisen kuntoutuksen vahvistusmenettelyllä hyväksymä palveluntuottaja.

Kelan kuntoutus vuonna 2024

Kuntoutus-
asiakkaiden määrä*

149 680

Kuntoutus-
vuorokaudet ja
tapaamiset
yhteensä*

3,9 milj. kpl

Harkinnanvaraisen
lääkinnällisen kuntoutuksen
asiakkaita

37 300

Vaativan lääkinllisen
kuntoutuksen
asiakkaita

48 537

Harkinnanvaraisen
neuropsykologisen
kuntoutuksen asiakkaita

525

Kuntoutus-
psykoterapian
asiakkaita

65 945

Auditoinnit
Lääkinnällinen
kuntoutus majoitus/
ilman majoitusta

18

Vaativan
lääkinnällisen
kuntoutuksen
terapia

74

*Kuntoutusasiakkaiden määrään sisältyy kuntoutuspsykoterapiaa sekä
vaativaa ja harkinnanvaraista lääkinllistä kuntoutusta saavien määrä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen sopimusten lukumäärät vuonna 2024

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen sopimuksia noin 3900 kappaletta

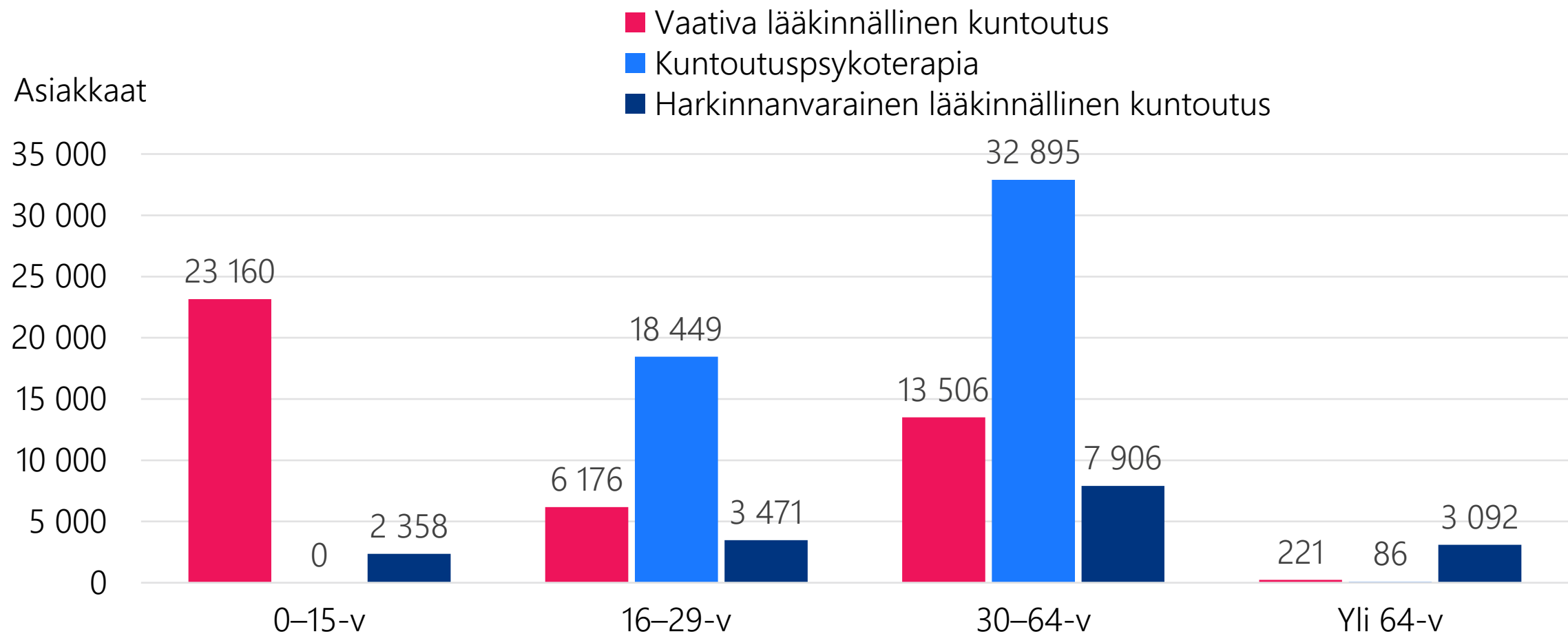
Harkinnanvaraisen lääkinällisen kuntoutuksen sopimuksia noin 520 kappaletta

Kuntoutuspalvelujen saatavuus, yhdenvertaisuus ja jatkuvuus

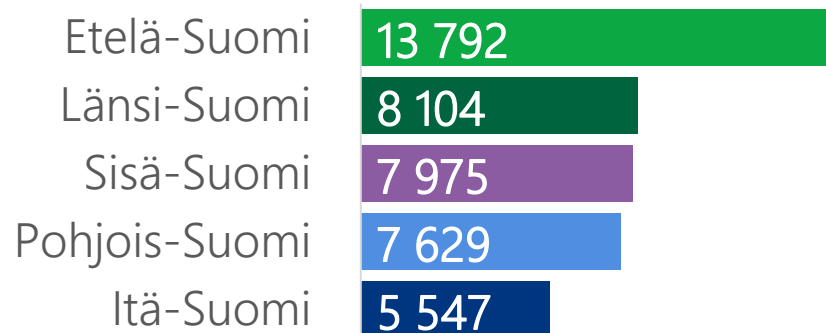
Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti touko-elokuu 2025

Kuntoutusasiakkaat ikäryhmittäin

Vaativa lääkinällinen kuntoutus yhteistyöalueittain

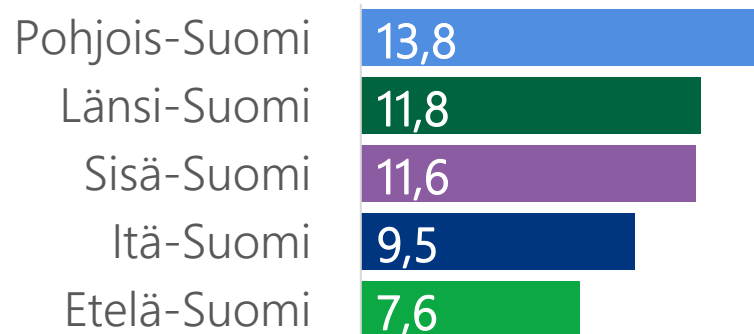
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

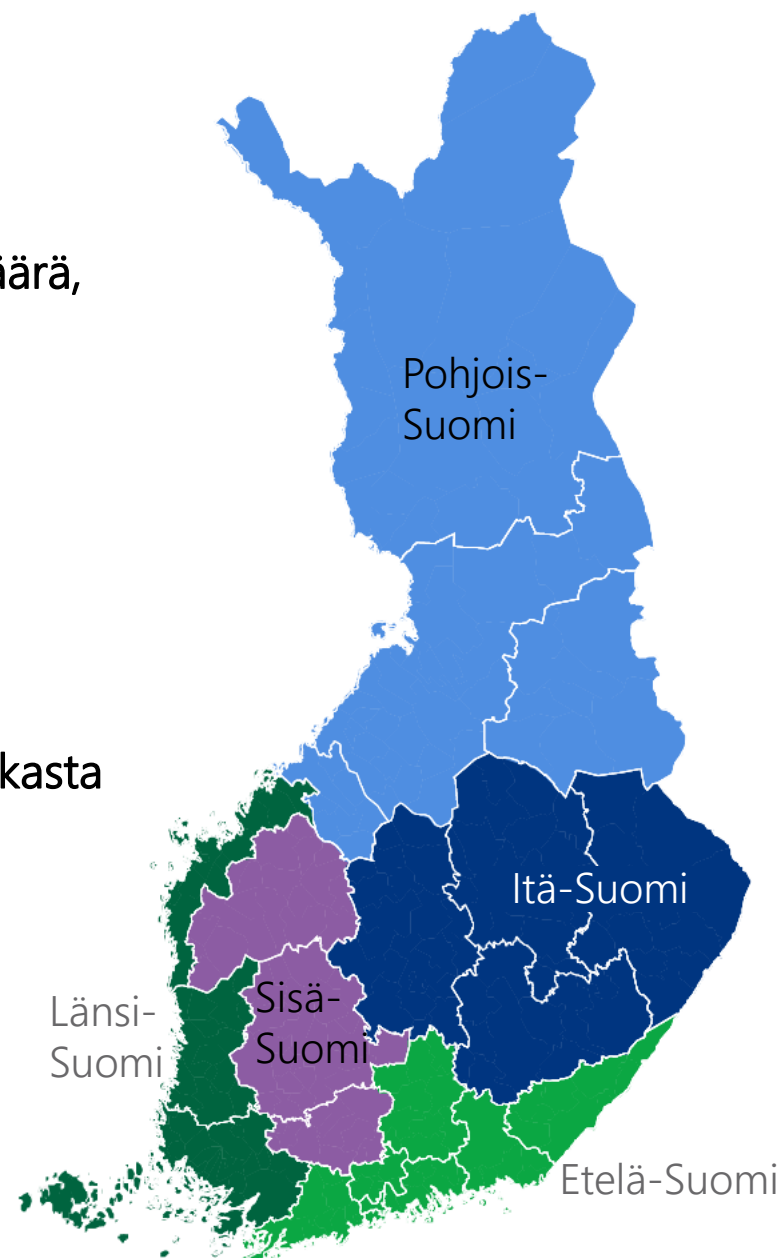
43 063

Asiakkaat 1 000 asukasta (0–64-v.) kohti

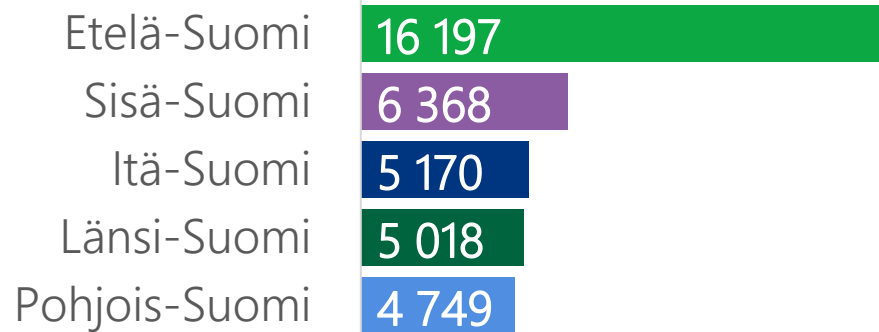
Asiakkaat 1 000 asukasta (0–64-v.) kohti koko maa

10,0

Aikuisten (26–67-v.) kuntoutus-psykoterapia yhteistyöalueittain

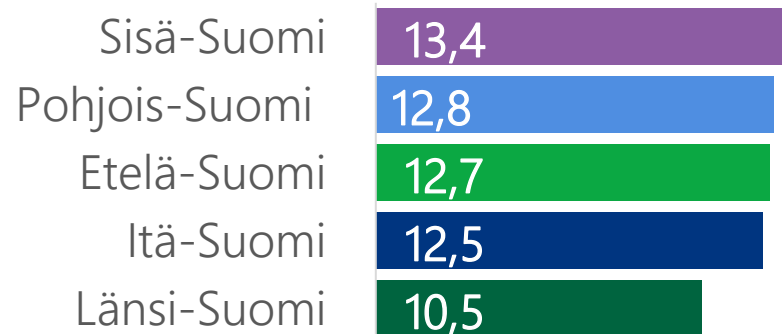
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

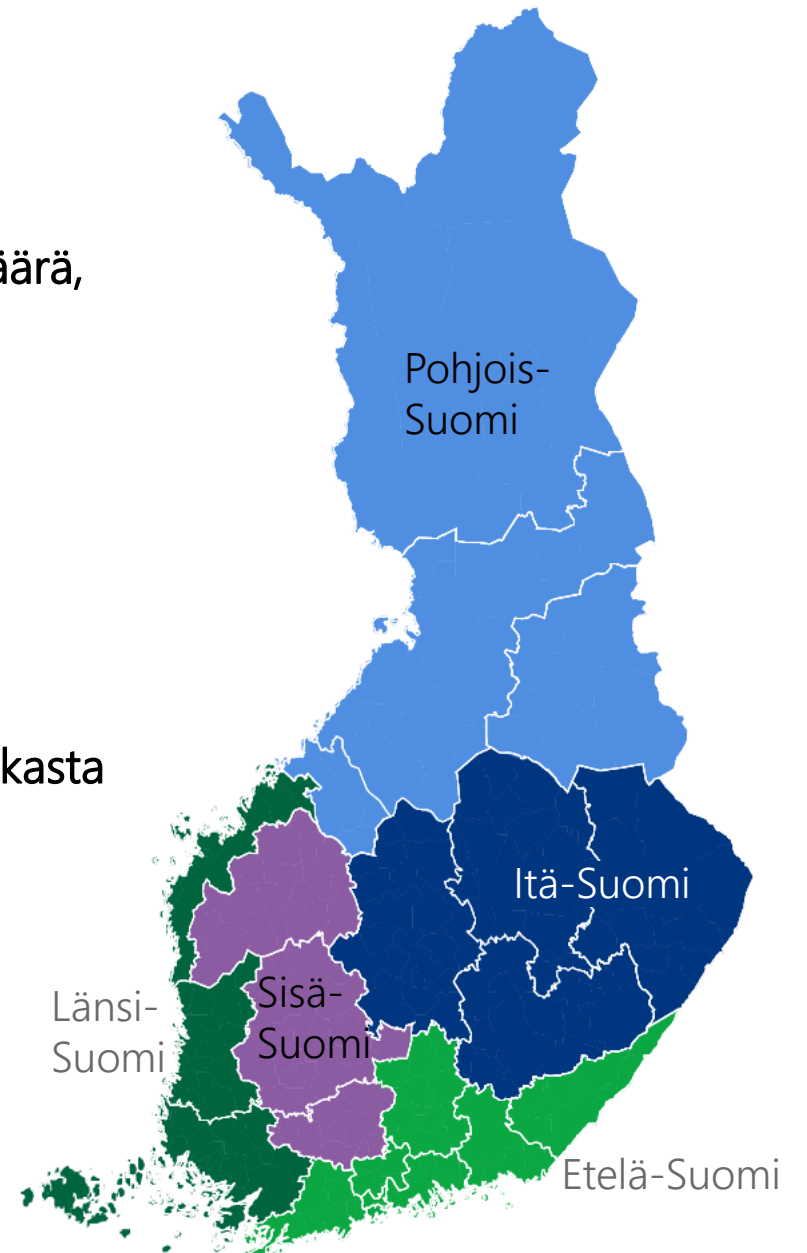
37 536

Asiakkaat 1 000 asukasta (26–67-v.) kohti

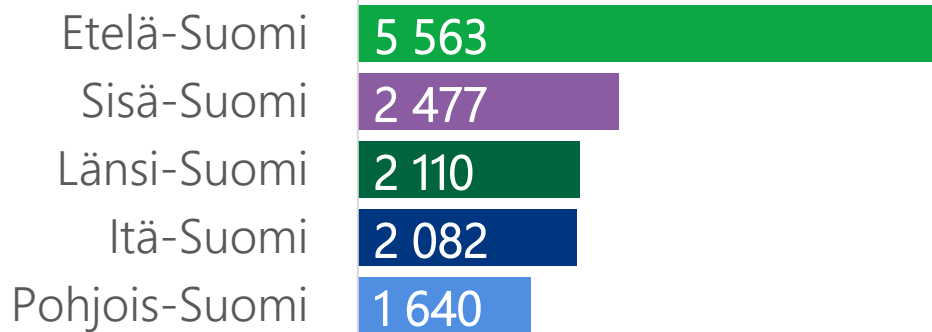
Asiakkaat 1 000 asukasta (26–67-v.) kohti koko maa

12,5

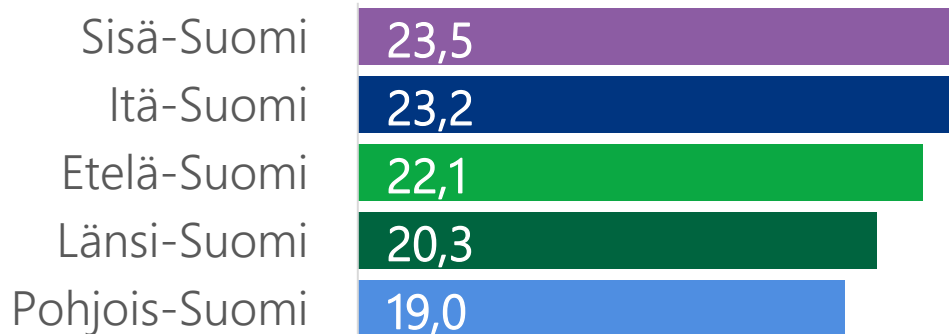

Nuorten (16–25-v.) kuntoutus-psykoterapia yhteistyöalueittain

Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaat 1 000 asukasta (16–25-v.) kohti

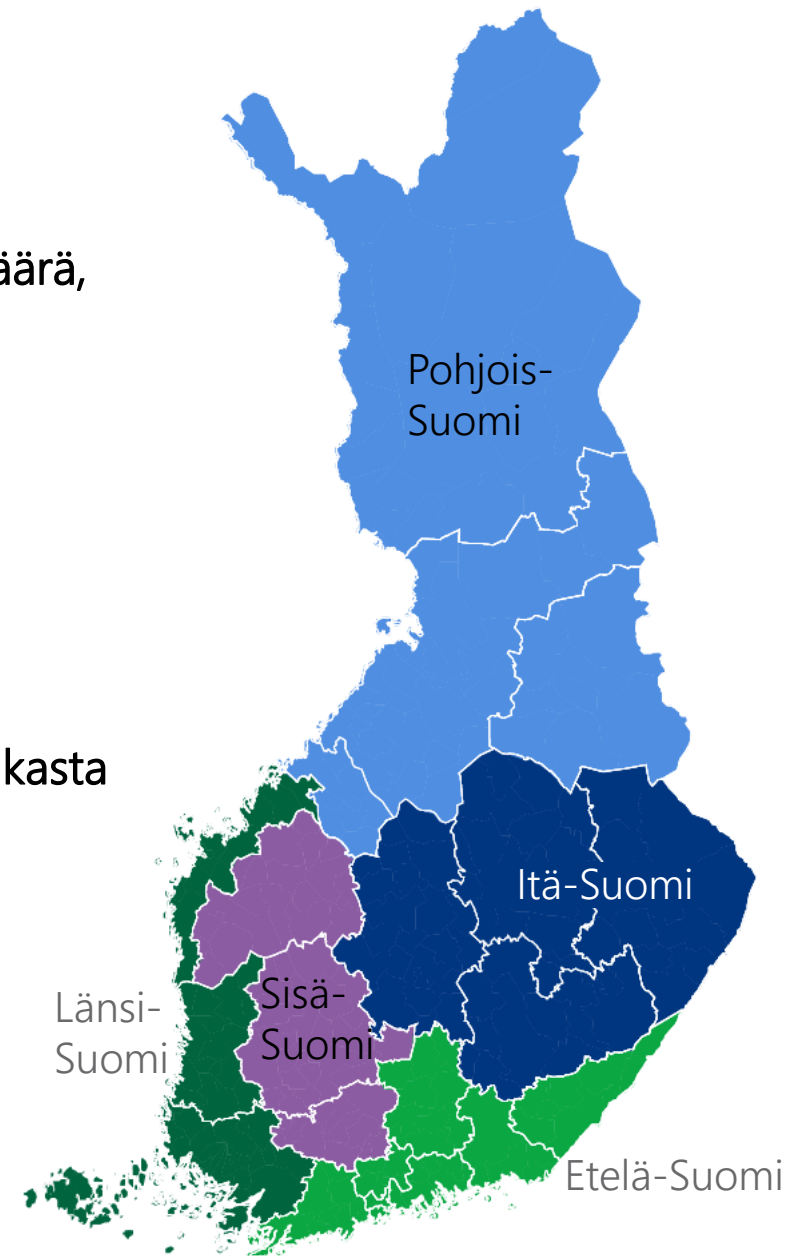

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

13 907

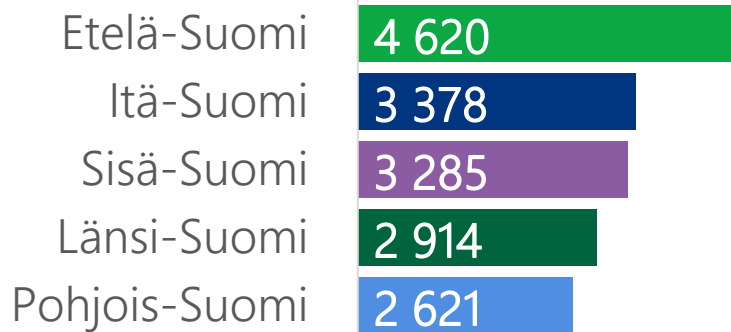
Asiakkaat 1 000 asukasta (16–25-v.) kohti, koko maa

21,8

Harkinnanvarainen lääkinnällinen kuntoutus yhteistyöalueittain

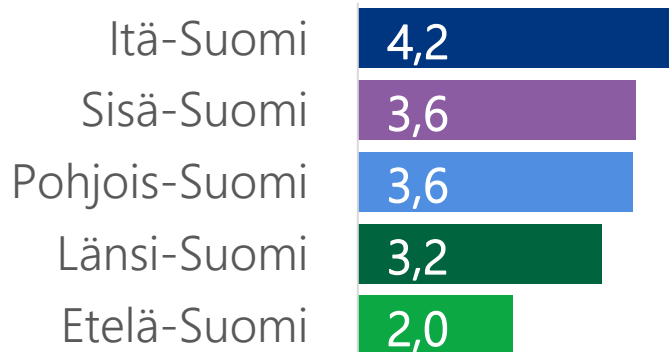
Asiakkaiden lukumäärä

Asiakkaiden lukumäärä, koko maa

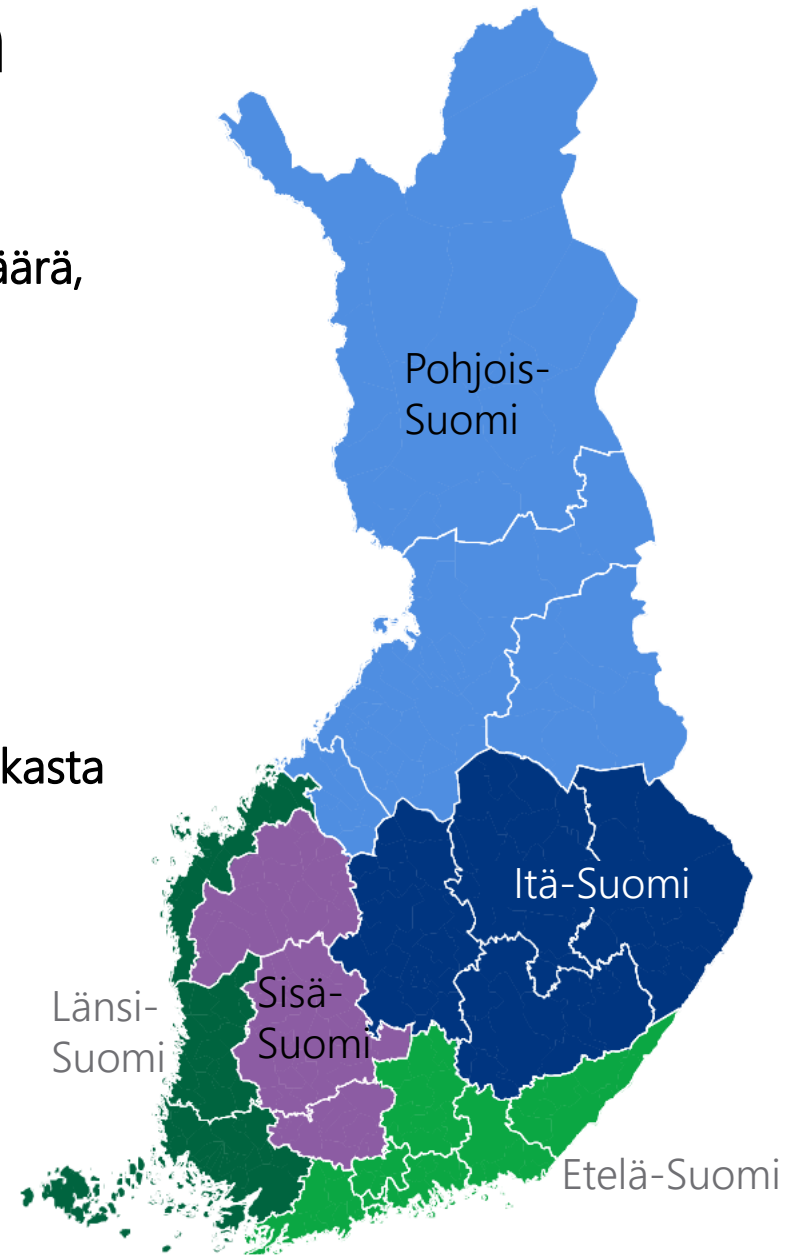
16 827

Asiakkaat 1 000 asukasta (koko väestö) kohti

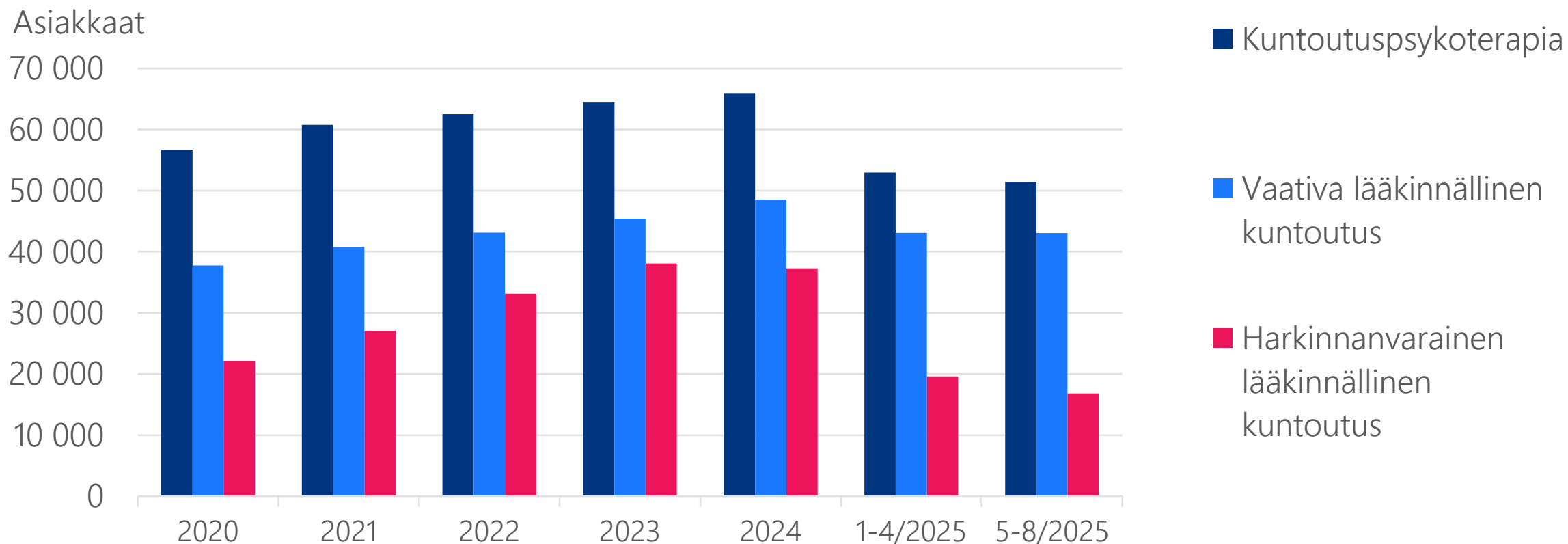

Asiakkaat 1 000 asukasta (koko väestö) kohti koko maa

3,0

Kuntoutusasiakkaat lakiperusteen mukaan (kuntoutuksen jatkuvuus)

Kuntoutuksen laatu ja turvallisuus

Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti touko-elokuu 2025

Asiakaspalautteet sekä kuntoutuksen aikana tapahtuneet vakavat tapaturmat

Palautteiden kokonaismäärä 34*

Palautteet
laadusta

31

Palautteet
turvallisuudesta

6

Palautteiden keskeiset sisällöt

- Henkilöstön osaaminen ja ammattitaito ei vastannut asiakkaan tarpeita
- Kuntoutuksen sisältö ja ohjelma ei vastannut asiakkaan tarpeita

Tapaturmien määrä 0

*Saapunut palaute voi sisältää palautetta useasta eri aiheesta

Moniammatillisen lääkinällisen kuntoutuksen auditointihavainnot

Auditointien kokonaismäärä 8

Poikkeamat

- Laadunhallinta
- Henkilöstö
- Kuntoutusprosessi
- Dokumentaatio
- Asiakasturvallisuus

Vahvuudet

- Laadunhallinta
- Henkilöstö
- Kuntoutusprosessi
- Tilat ja laitteet

Kehittämisehdotukset

- Laadunhallinta
- Dokumentaatio
- Kuntoutusprosessi
- Asiakkaan oikeudet
- Asiakasturvallisuus

Jälkiseurannan määrä 6

Terapioiden auditointihavainnot

Auditointien kokonaismäärä 9

Poikkeamat

- terapiapalaute oli toimitettu myöhässä Kelaan
- omavalvonta puutteellista
- terapian tavoitteet puutteellisia
- yksilöterapiasuunnitelma oli puutteellinen
- internet-sivujen sisällön puutteet
- laskutuksen virheet

Vahvuudet

- terapian kytkeytyminen asiakkaan arkeen
- henkilöstön ammatillinen kouluttautuminen

Kehittämisehdotukset

- menettelyohjeiden täydentäminen
- internet-sivujen sisällön kehittäminen

Jälkiseurannan määrä 4

Kuntoutuspsykoterapioiden tarkastushavainnot

Tarkastusten kokonaismäärä 7

Poikkeamat

- Laadunhallinta
- Asiakkaiden oikeudet
- Kuntoutusprosessi
- Dokumentaatio

Kehittämisehdotukset

- Laadunhallinta
- Asiakkaan oikeudet
- Dokumentaatio

Jälkiseurannan määrä 4

Kuntoutuksen omavalvonnan toimenpiteet

Kelan lääkinnällisten kuntoutuspalvelujen omavalvontaraportti touko-elokuu 2025

Kelan toimenpiteet palveluntuottamiseen liittyviin epäkohtiin ja puutteisiin

Kuntoutuspsykoterapia ja harkinnanvarainen neuropsykologinen kuntoutus		Vaativa lääkinnällinen kuntoutus ja muu harkinnanvarainen lääkinnällinen kuntoutus	
Kirjallinen ohjaus 0	Päätöksentekoehto 1	Kirjallinen huomautus 8	Reklamaatio 11
		Kelan aloitteesta tehdyt sopimusten purut 5	Kirjallinen varoitus 0

*Kirjallinen huomautus, reklamaatio ja kirjallinen varoitus voivat koskea palveluntuottajan useampaa eri palvelua

Sopimuksenmukaisessa palvelun tuottamisessa havaitut epäkohdat ja puutteet

Kuntoutuksen toteutus

- Kuntoutusta ei ole toteutettu palvelukuvauksen mukaisesti (3kpl)

Henkilöstö

- Kuntoutusta toteuttanut muu kuin Kelan hyväksymä henkilö (1 kpl)
- Vaadittu EA-koulutus puuttunut henkilöstöltä (1 kpl)

Toimipiste

- Kuntoutusta toteutettu muussa kuin Kelan hyväksymässä toimipisteessä (2 kpl)

Dokumentaatio

- Kuntoutuspalaute ei ole toimitettu (3 kpl)

Sopimuksenmukaisessa palvelun tuottamisessa havaitut epäkohdat ja puutteet

Vakuutukset

- Palvelukuvauksen mukainen vakuutusturva puuttunut (3 kpl)

Muut

- Palvelukuvauksen mukaiset verkkosivut puuttuvat (1 kpl)

Laskutus

- Palveluntuottaja laskuttanut virheellisesti (5 kpl)

Keskeisimmät omavalvonnan toimenpiteet

- Ohjattu palveluntuottajia kuntoutuksen toteutuksessa ja valvottu sopimusten noudattamista
- Käytetty tarvittaessa sopimushallinnan toimenpiteitä (esim. huomautus, reklamaatio, varoitus ja sopimuksen purku)
- Valvontalain velvoitteiden noudattamisen seuranta osana auditointia
- Omavalvonnan havaintoja on hyödynnetty palvelukuvausten sisältöjen kehittämisessä
- Kuntoutuspsykoterapian tarkastukset aloitettu
- Edellytetty palveluntuottajia tekemään tarvittavat toimenpiteet auditoinnilla havaittujen poikkeamien korjaamiseksi
- Seurattu auditointihavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista
- Toteutettu kumppanuustapaamisia säännöllisesti palveluntuottajien kanssa